

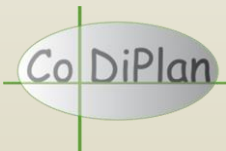
Nieuwsbrief – Zomer 2018

Inhoud

Om het artikel rechtstreeks te bereiken: klik op de titel!

Vegaplan

Contact:

Vegaplan vzw

info@vegaplan.be

www.vegaplan.be

+32(0)2 880 22 00

Codiplan vzw

info@codiplan.be

www.codiplan.be

PLANTAARDIGE PRODUCTIE

- Een uitstekend rapport voor de Vegaplan gecertificeerde landbouwers!
- Vanaf 1 september geldt een nieuwe Vegaplan checklist
- Meest frequente niet-conformiteiten Vegaplan

DIERLIJKE PRODUCTIE

- Strijd tegen antibioticaresistentie: presentatie van de resultaten 2017
- Nieuwe versie van het lastenboek CodiPlan^{PLUS} Rund (onderdeel van de Belbeef Standaard)
- Nieuwe versie van het CodiPlan^{PLUS} Varkens lastenboek
- Nieuwe regelgeving identificatie en registratie voor pluimvee en konijnen

VEGAPLAN/CODIPLAN

- Onze jaarverslagen 2017 staan online !

VARIA

- Wat moet in kader van de Vegaplan Standaard allemaal geregistreerd worden?

PLANTAARDIGE PRODUCTIE

Een uitstekend rapport voor de Vegaplan gecertificeerde landbouwers!

Begin juni stelde Vegaplan de resultaten voor van zijn rapport voedselveiligheid. In dit rapport werden alle eisen (wettelijke en bovenwettelijke) uit de Vegaplan Standaard die verband houden met voedselveiligheid bekeken. Deze werden vervolgens ingedeeld in drie luiken: een luik rond kwaliteit, een luik met eisen over de traceerbaarheid van de producten en ten slotte een luik betreffende de meldingsplicht die landbouwers hebben ten aanzien van het FAVV. Voor de eisen die onder deze drie luiken vallen werd bepaald welk percentage van de landbouwers tijdens de audit hiervoor conform scoorde. Hiervoor werden meer dan 18.000 checklists van audits over een periode van 3 jaar geëvalueerd.

Nieuwsbrief – Zomer 2018

Uit de resultaten van deze oefening blijkt dat de Vegaplan gecertificeerde landbouwers het zeer goed doen op vlak van voedselveiligheid. De resultaten liggen grotendeels boven 90% conformiteit. Opvallend is ook dat even goede resultaten worden behaald voor vereisten die wettelijk zijn als voor bovenwettelijke eisen uit de standaard. Tevens wordt er geen verschil gevonden voor het niveau van de verschillende eisen. Even goede resultaten zijn er voor eisen van niveau 1 (dienen altijd in orde te zijn), niveau 2 (70% van deze eisen moeten in orde zijn) of niveau 3 (aanbevelingen). De landbouwers scoren bijgevolg meer dan behoorlijk op het vlak van voedselveiligheid.

Het volledige rapport voedselveiligheid met alle resultaten kan u terugvinden op de website van Vegaplan via [volgende link](#).

Vanaf 1 september geldt een nieuwe Vegaplan checklist

Zoals in de vorige nieuwsbrief aangekondigd wordt de 1 meter teeltvrije zone ingevoerd in IPM Vlaanderen en bijgevolg ook in de Vegaplan Standaard. Dit heeft als gevolg dat de huidige versie van de Vegaplan Standaard zal worden aangepast. De grootste wijziging zit in die bijkomende 1 meter teeltvrije zone die verplicht wordt voor teelten ingezaaid vanaf 1 september 2018. Maar ook voor enkele andere IPM-eisen is de verwoording licht aangepast, dit ter verduidelijking van de eisen. De aangepaste checklist is vanaf nu beschikbaar [op de website](#) (in pdf en Excel formaat) . De wijzigingen ten opzichte van de huidige versie zijn aangegeven in het rood. De nieuwe versie zal ingaan op 1 september 2018. Voor deze datum zullen de audits worden uitgevoerd met de huidige versie van de checklist die eveneens (enkel in Excel-formaat) nog beschikbaar blijft op onze website tot 1 september.

Meest frequente niet-conformiteiten bij de Vegaplan audits

In de tabel hieronder wordt het overzicht gegeven van de vijf meest voorkomende niet-conformiteiten voor elk van de drie beoordelingsniveau's voorzien in de Vegaplan Standaard. De niet-conformiteiten van niveau 1 moeten binnen de drie maanden (na een initiële audit) of een maand (na een vernieuwingsaudit) worden opgeheven om het certificaat respectievelijk te verkrijgen of te behouden. Opmerking : in tegenstelling tot onze « voedselveiligheidsrapport » (zie artikel hierboven) zijn hier alle vereisten uit de Vegaplan Standaard in aanmerking genomen : de eisen uit de sectorgids, betreffende de duurzaamheid, IPM, betreffende de kwaliteit van de plantaardige producten, enz.).

Nieuwsbrief – Zomer 2018

Niveau 1 - eisen (die 100 % gerespecteerd moeten zijn)	% NC	# Audits
Gebruik driftreducerende doppen met minimaal 50% driftreductie voor openluchtteelten. [Vlaanderen]	15,56 %	15.198
De persoon die de gewasbeschermingsmiddelen en biociden gebruikt moet kunnen beschikken over de juiste beschermende kledij (overall en laarzen, ademhalingsbeschermingsmasker). Deze kledij wordt buiten het fytolokaal bewaard, en afzonderlijk van andere kledij. [alle teelten]	6,75 %	15.386
De landbouwer registreert tevens variëteit/ras. Wanneer zaaien of planten in onderaanname gebeuren, wordt de naam van de loonwerker genoteerd. [Alle teelten]	3,77 %	11.821
Identificatie van producent en bedrijf. [Alle teelten]	3,63 %	18.413
Waterzuiveringsplib afkomstig van openbare waterzuiveringsstations mag enkel gebruikt worden indien er bovenop de wettelijke voorschriften een productfiche is die bevestigt dat het product beantwoordt aan het doel om gevaren in de landbouw te beheersen. [granen, bieten]	3,01 %	1.627
Niveau 2 - eisen (die 70 % gerespecteerd moeten zijn)	% NC	# Audits
Beroep doen op een Vegaplan gecertificeerde loonwerker. [Alle teelten]	32,36 %	15.940
De landbouwer voert minstens een jaarlijkse controle uit van het spuittoestel en noteert zijn bevindingen. [Alle teelten]	24,93 %	9.053
In geval van "lange termijn" bewaring moet de temperatuur van het gestockeerde lot gemeten en geregistreerd worden. [GOEG]	23,53 %	1.398
Geconcentreerde vloeibare kunstmest wordt opgeslagen in een afgesloten en lekvrije tank, voorzien van een opvangbak. De tank en de uitrusting moeten beschermd worden tegen alle accidentele openingen. [Alle teelten]	23,48 %	3.377
De landbouwer brengt de pictogrammen in de loods en in de bewerkings, stockage en verkoopsruimten aan. [Alle teelten]	23,19 %	11.407
Niveau 3 - eisen (aanbevelingen)	% NC	# Audits
Vermeld op de teelt-/perceelfiche het resultaat van de behandeling (met gewasbeschermingsmiddelen). [Alle teelten]	67 %	17.862
Noteer op de teelt-/perceelfiche op basis van welke monitoringmethode overgegaan is tot interventie (waarnemingen, waarschuwingsberichten, monsteranalyse ...). [Alle teelten]	44 %	17.539
De meststofstrooier wordt afgesteld en onderhouden. Het jaarlijks uitvoeren en registreren van een afdraaioproef is aanbevolen. [Alle teelten]	43 %	15.695
Er moet een brandblusser aanwezig zijn op het bedrijf. [Alle teelten]	23 %	17.776
De landbouwer registreert (indien van toepassing) de niet-chemische (mechanische, biologische...) gewasbescherming op de fiche. [Alle teelten]	21 %	12.395

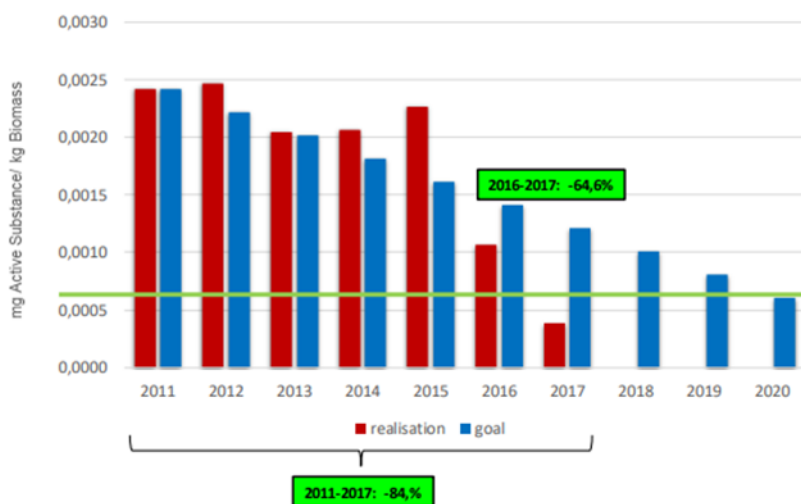
Nieuwsbrief – Zomer 2018

DIERLIJKE PRODUCTIE

Strijd tegen antibioticaresistentie: presentatie van de resultaten 2017

Kritisch belangrijke antibiotica

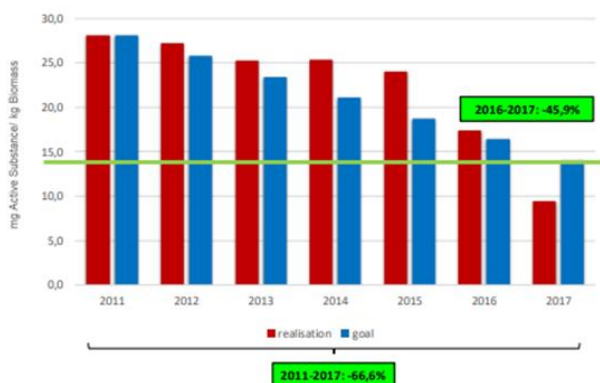
- Beoogde reductie tegen eind 2020: -75%
- Gerealiseerde reductie 2016-2017: -64,6%
- Gerealiseerde reductie sedert 2011: -84%

Figuur 4: Door AMCRA vooropgesteld jaarlijks reductiepad in het gebruik van kritisch belangrijke antibiotica tussen 2011 en 2020 (blauwe balken) en de reële bereikte reductie tussen 2011 en 2017 (rode balken).

Gemedicineerde voeders

- Beoogde reductie voor eind 2017: -50%
- Gerealiseerde reductie 2016-2017: -45,9%

Figuur 5: Door AMCRA vooropgesteld jaarlijks reductiepad in het gebruik van met antibiotica gemediceerde voeders tussen 2011 en 2020 (blauwe balken) en de reële bereikte reductie tussen 2011 en 2017 (rode balken).

De resultaten verkregen in 2017 tonen de effectiviteit van het gevoerde beleid en van de samenwerking tussen AMCRA en de verschillende ondertekenende organisaties van het antibioticaconvenant. Twee van de drie doelstellingen zijn vorig jaar ruimschoots gehaald, namelijk een cumulatieve reductie van 84% van het gebruik van de kritische belangrijke antibiotica, en een reductie van 66,6% van het gebruik van met antibiotica gemediceerde diervoeders.

Dit zijn zeer sterke signalen die de effectiviteit van de ingevoerde maatregelen aantonen. De gestage vermindering van het gebruik van colistine en zinkoxide in de afgelopen jaren is ook bemoedigend, dat aantoont dat de sector preventieve en alternatieve benaderingen (tegenover antibiotica toediening) begint toe te passen bij het beheer van sanitaire problemen.

U leest er alles over op de nieuwsrubriek van de website van AMCRA.

Nieuwsbrief – Zomer 2018

Nieuwe versie van het lastenboek Codiplan^{PLUS} Rund (onderdeel van de Belbeef Standaard)

Een nieuwe versie van de Belbeef Standaard werd eind mei 2018 goedgekeurd. U vindt deze op de Belbeef website, via <http://www.belbeef.be/fr/b2b/documents>.

Vanaf 1/10/2018 is het verplicht de audits uit te voeren op basis van deze versie. Er geldt dus een ruime overgangsperiode om de deelnemers toe te laten zich voor te bereiden.

De belangrijkste aanpassingen zijn de volgende:

Luik veehouders (Codiplan^{PLUS})

Naar aanleiding van het regionaliseren van de bevoegdheid voor dierenwelzijn, zijn de dierenwelzijnseisen overgeheveld van de Sectorgids G-040 naar de bovenwettelijke deel van de Belbeef Standaard.

Verder werd een **Duurzaamheidsmonitor** ontwikkeld. Deze monitor lijst een zestigtal mogelijke duurzaamheidsinitiatieven op. De veehouder meldt in de checklijst welk(e) van deze maatregelen hij op zijn bedrijf al toepast, en levert de nodige bewijzen ervan. Tijdens de audit controleert de OCI de aanwezigheid van één van deze initiatieven en meldt deze in het auditrapport. De doelstelling is **het identificeren van de inspanningen die de veehouders** doen inzake duurzaamheid. Zodra de resultaten van een representatief aantal veehouders verwerkt zijn, zullen ze worden gebundeld in een «duurzaamheidsrapport».

Luik slachthuizen en uitsnijderijen (Febev^{PLUS})

Naar aanleiding van de recente dierenwelzijnsproblemen in slachthuizen, zijn de eisen aanzienlijk **herwerkt en uitgebreid**, o.a. via een aantal aanvullende criteria in het bindend charter « **vlees voor de toekomst** » van Febev, die besproken zijn met de gewestelijke diensten voor dierenwelzijn. Dit omvat onder meer een grotere rol voor de **AWO** (Animal Welfare Officer) in de slachthuizen, de installatie van **camera's** om cruciale handelingen tijdens het slachtproces te bewaken (losplaats, stal, opdrijving, bedwelming en verbloeding), bijkomende eisen voor een rustigere stalomgeving, de invoering van de **verplichte verdoving** en de juiste toepassing ervan.

Binnen het Belbeef systeem worden voortaan enkel de dieren aanvaard die verdoofd werden voor de slacht. De dieren die door een slachthuis geslacht worden zonder verdoving kunnen niet meer verhandeld worden onder de Belbeef Standaard.

Tijdens de audit wordt de correcte en regelmatige toewijzing van vlees gecontroleerd via de Belbeef database: elke exploitant (slachthuis, uitsnijderij) moet minstens twee keer per jaar een **massabalansoefening** uitvoeren om te verifiëren dat al de leveringen in de Belbeef Databank geregistreerd zijn.

Nieuwsbrief – Zomer 2018

Nieuwe versie van het Codiplan^{PLUS} Varkens lastenboek

Vanaf **1 januari 2019**, is chirurgische castratie van biggen zonder anesthesie wettelijk niet meer toegestaan in Duitsland. Duitse varkenshouders vragen natuurlijk dat dezelfde normen gelden voor niet-Duitse varkens die in het QS-systeem worden aanvaard via een uitwisselbaarheidsakkoord, zoals CodiplanPLUS Varken.

Volgende methodes zijn toegelaten:

- ✓ Immunocastratie (2 injecties met Improvac met een tussentijd van ten minste 4 weken),
- ✓ Intacte beren,
- ✓ Chirurgische castratie met toepassing van lokale anesthesie of algemene anesthesie (uitgevoerd **door een dierenarts**).

Ter herinnering, bij chirurgische castratie die vandaag in België door de deelnemers aan het Codiplan^{PLUS} lastenboek wordt uitgevoerd, dient de fokker daartoe geschikte postoperatieve pijnstillers te gebruiken.

Bovendien, in toepassing van de Europese aanbeveling 2016/336 tot vaststelling van minimumnormen ter bescherming van varkens wat maatregelen betreft om het couperen van staarten minder noodzakelijk te maken, werken de Gewesten momenteel aan aanvullende criteria voor de varkenshouders. Dit houdt onder meer een actieplan in om het staartbijten bij varkens te verminderen door geschikt verrijkmateriaal in de stallen te voorzien.

Nieuwe regelgeving identificatie en registratie voor pluimvee en konijnen

---

Een nieuwe [koninklijk besluit](#) van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee is verschenen, dit verduidelijkt en detailleert de regels voor de registratie van houders van pluimvee en konijnen en van hun bedrijven in SANITEL via ARSIA of DGZ. We zullen dit in de volgende nieuwsbrief verder uitwerken.

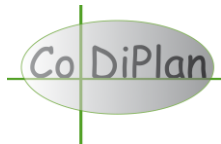
Nieuwsbrief – Zomer 2018

VEGAPLAN/CODIPLAN

Onze jaarverslagen 2017 staan online!

Vegaplan

Wat is er in 2017 gerealiseerd? De belangrijkste mijlpalen en informatie is hieronder samengevat. Voor meer uitgebreide informatie, raadpleeg onze jaarverslagen via [volgende link](#). Vegaplan en Codiplan kenden een aanzienlijke groei. Bij de Vegaplan Standaard voor landbouwers is de deelname in 2017 met 3% gestegen. Bij de Vegaplan Standaard loonwerk is het aantal deelnemers gestegen met 11%. Bij het dierlijke gedeelte van de gids G-040 (module C) is er een stijging van 5% bij de varkensbedrijven, bij rund 2% en bij melkproductie 3%.

Verder is het aantal uitgevoerde audits in 2017 aanzienlijk. Onderstaand geeft een overzicht hiervan per lastenboek:

	Vegaplan Standaard	Vegaplan Standaard Loonwerk	G-040 Module C	Codiplan ^{PLUS} Varkens	Codiplan ^{PLUS} Rund	Codiplan ^{PLUS} Parkkonijn
# audits in 2017	5.844	480	5.040	1.081	2.400	7

De betrouwbaarheid van een kwaliteitssysteem hangt o.a. af van de waarde van zijn integriteitsprogramma. Door een systematische opvolging van certificeringsinstellingen en door het toezicht op de naleving van de certificeringsregeling, worden de kwaliteit en de geloofwaardigheid van de uitgevoerde controles immers gegarandeerd. Het integriteitsprogramma bestaat uit diverse maatregelen, van regelmatig overleg met de certificeringsinstellingen, individuele erkenning van de auditoren en kantooraudits bij de certificeringsinstellingen, tot de systematische opvolging van de uitvoering van het vooropgestelde aantal onaangekondigde, tussentijdse, en spotaudits.

Gezien België netto-uitvoerder van primaire producten is, hebben Vegaplan en Codiplan veel aandacht voor internationale erkenning van de lastenboeken, zodat de certificatie op dat vlak ook een meerwaarde biedt aan de landbouwers. Codiplan heeft in 2017 intensieve gesprekken gevoerd met QS (Duitsland) voor praktische implementatie van bijkomende vereisten bij de biggencastratie. Voor Vegaplan was de erkenning bij SAI met de score 'goud' een belangrijke stap in de richting internationale erkenning.

Nieuwsbrief – Zomer 2018

VARIA

Wist je dat? Wat moet in kader van de Vegaplan Standaard allemaal geregistreerd worden?

Voor het behalen van het Vegaplan certificaat dienen bepaalde zaken te worden geregistreerd. Onderstaand vindt u een overzicht. De registers dienen 5 jaar te worden bijgehouden.

Deze registratie kan op verschillende manieren gerealiseerd worden. Om u op weg te helpen heeft Vegaplan naast de checklijst en lastenboek ook een handleiding waarin voor een aantal van deze vereisten voorbeelden van registratieformulieren zijn opgenomen. Deze gelden enkel als voorbeeld en moeten niet verplicht als dusdanig gebruikt worden. Eigen formulieren zijn eveneens geldig zolang alle gevraagde elementen duidelijk en juist zijn geregistreerd. U vindt de volledige handleiding bij het Vegaplan Lastenboek terug op de website via volgende [link](#). U kan de verschillende registratieformulieren die in de handleiding zijn opgenomen ook apart bekijken door de hierna vermelde formulieren aangeduid als "Vegaplan voorbeeld handleiding" aan te klikken.

Overzicht van te registreren zaken op een landbouwbedrijf.

Wat te registreren?	Hoe te registreren?	Niveau ¹
Correct ingevulde teelt-/perceelsfiche (aanbeveling voor suikerbieten, granen, chicorei en ruwvoerders) [alle teelten]	<ul style="list-style-type: none"> • Vegaplan voorbeeld handleiding • Vegaplan elektronische teeltfiche (via databank Vegaplan) • Eigen schriftelijk formaat, digitaal teeltregistratie programma, formaat van afnemer, ...	1
Dossier IN voor de inkomende producten (= <i>Plantaardig vermeerderingsmateriaal - Gewasbeschermingsmiddelen en biociden - Meststoffen - Zaden voor de productie van kiemgroenten</i>) [alle teelten]	Registratie van de aard en identificatie, hoeveelheid van product, ontvangstdatum, naam en adres leverancier	1
Dossier OUT voor uitgaande producten (= <i>Plantaardig vermeerderingsmateriaal - Plantaardige producten</i>) [alle teelten]	Registratie van de aard en identificatie, hoeveelheid van product, verzenddatum, naam en adres ontvanger	1
Het is aanbevolen de ongevallen te registreren, evenals de correctieve maatregelen die genomen worden. [alle teelten]	Vegaplan voorbeeld handleiding	3
Registratie jaarlijkse controle spuittoestel. [alle teelten]	Vegaplan voorbeeld handleiding	2
Registratie afdraaioproef meststofstrooier. [alle teelten]	Vegaplan voorbeeld handleiding	3

¹ Beoordelingsniveau: 1: 100% conform, 2: 70% van deze eisen moeten conform zijn, 3: aanbeveling

Nieuwsbrief – Zomer 2018

Registratie jaarlijkse kalibratie thermometers. [alle teelten]	Controle ten opzichte van een geijkte thermometer of smeltend ijs, eventueel kan een controleattest bewaard worden.	3
Geveeranalyse bij ingebruikname nieuwe percelen (= nieuw voor landbouwdoeleinden). [alle teelten]	Vegaplan voorbeeld handleiding	1
Registratie van temperatuur in de koelcellen en opslagruimtes. [As Igi Gvm KF HF Hs V] ²	Vegaplan voorbeeld handleiding	3
Schoonmaakplan en frequentie van de onderhoudsbeurten. [As Igi Gvm KF HF Hs V] ²	Vegaplan voorbeeld handleiding	2
Bedrijfssituatieschets met aanduiding van de plaats van de lokazen. Registratie van de controles van de lokazen (minimum vier maal per jaar).[As COEGs Igi Gvm KF HF Hs oGbp V V* Rh Rv KM] ²	Vegaplan voorbeeld handleiding	2
In geval van lange termijnbewaring moet de temperatuur van het gestockeerde lot gemeten en geregistreerd worden. Wanneer het graan koud (< 10 °C) en droog is, moet de temperatuur éénmaal per week bepaald worden. Bij een hogere temperatuur, moet de temperatuur elke 24u geregistreerd worden. [stockage granen]	Vegaplan voorbeeld handleiding	2
Registratie van de producten die gebruikt worden voor de bestrijding van ongedierte of van de vergassingsproducten. [stockage granen]	Deze registratie kan worden genoteerd op de opslagfiche (voorbeeld handleiding)	1
De fiche « reiniging en ontsmetting » invullen na het vervoer van verboden ladingen (Vb; asphalt, asbest, benzine, (bio)diesel, as, gasolie, hoogovenslakken,..) (voor het vervoer naar GMP-ondernemingen). [granen]	Vegaplan voorbeeld handleiding	1
Register van de reiniging en ontsmetting van de uitrusting die gebruikt wordt voor het snijden van het aardappelpootgoed.[aardappelen en pootgoed]	Vegaplan voorbeeld handleiding	1
Registratie van de hulpwerktuigen (=hulpmiddelen gebruikt bij de oogst (bv. messen, scharen, ...)) [Igi Gvm HF KF V] ²	Registratie van het aantal stuks na gebruik. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van een nummering of een kleurencode van de hulpwerktuigen die op een vaste plaats worden bewaard.	3
Vaststellingen bij de controle van de fysieke verontreiniging van het perceel (ten minste één keer net voor de oogst).	De registratie van deze controle kan worden aangegeven op de teelt-/perceelsfiche (voorbeeld handleiding)	2 [A Gvm Ig KF HF H V V*]
		3 [GOEG B C oGbp R]
Fiche stockage en / of bewerking correct ingevuld. [A GOEG s Gvm Ig KF HF H]	Vegaplan voorbeeld handleiding	1
Fiche transport (door derden) correct ingevuld. [A Gvm Ig KF HF H]	Vegaplan voorbeeld handleiding	1

² As: aardappelen stockage, Igi: Industriegroenten intensief, Gvm: groenten versmarkt, KF: kleinfruit, HF: hardfruit, Hs: Hop stockage, V: directe verkoop GOEGs: granen stockage, Rh: hooi, Rv: voordroogkuil, KM: kuilmâis